

Eduskunnan sivistysvaliokunta

Suomen Olympiakomitean lausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle koskien hallituksen esitystä opintotukilain 17 ja 19 §:ien muuttamisesta (HE 234/2018 vp)

Suomen Olympiakomitea lausuu otsikkoasiassa seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi vanhempien tulojen vaikutuksesta opintorahan perusmäärään ja asumislisään, jos opiskelija on alle 18-vuotias ja asuu muualla kuin vanhempansa luona. Itsenäisesti asuva alle 18-vuotias opiskelija saisi tällöin opintorahan perusmäärän sekä asumislisän ilman vanhempien tuloihin perustuvaa tarveharkintaa. Lisäksi opiskelijan tulokäsitetä ehdotetaan muutettavaksi siten, että apurahoja ei enää otettaisi huomioon tuloina opintotuessa.

Suomen Olympiakomitea pitää molempia esitettyjä uudistuksia hyvinä ja nuoren urheilijan toimintaympäristöä parantavina.

Jotta nuorella lahjakkaalla urheilijalla olisi mahdollisuus päästä huipulle, edellyttää se usein muuttoa toiselle paikkakunnalle jo nuorella iällä lajin harjoitteluolosuhteiden ääreen. Tämä edellyttää taloudellisia uhrauksia nuorelta ja hänen vanhemmiltaan. Tavoitteellinen urheilu ja samaan aikaan tapahtuva kouluttautuminen on haastava yhdistelmä. Tätä taustaa vasten on perusteltua, että nuoren vanhempien tuloilla ei ole vaikutusta opintorahan perusmäärään ja asumislisään kun alaikäinen asuu muualla kuin vanhempiensa luona.

Apuraha otetaan nykyisin tietyin osin tulona huomioon opintotuessa. Käytännössä apurahalla on vaikutusta opintotukeen, jos vuositulo ylittyy sen perusteella. Tulovalvonnassa voidaan vähentää tiettyjä hyväksyttäviä erityismenoja. Erityismenoina on hyväksytty mm. urheiluvälineet ja valmennusmatkat. Jos opiskelijan apuraha osittain tai kokonaan käytetään erityismenoihin, tulee hänen eritellä kyseiset menot Kansaneläkelaitokselle. Kansaneläkelaitos tutkii, mitkä erityismenoista voidaan vähentää apurahasta, ja ilmoittaa opiskelijalle, mikä osa apurahasta otetaan tulovalvonnassa huomioon tulona.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää vuosittain verottomia urheilija-apurahoja lahjakkaille urheilijoille. Apuraha on aikanaan säädetty tukemaan urheilijan uraa. Sinänsä apuraha ei ole korvamerkitty kattamaan tiettyjä kuluja urheilijan arjessa. Verovapaudesta huolimatta apuraha on otettu huomioon tulona siltä osin, kun sillä ei ole katettu urheilusta aiheutuneita erityismenoja. Esitetty uudistus poistaisi tällaisen erityismenojen selvitystyön ja helpottaisi sekä opintorahan saajan että Kansaneläkelaitoksen työtä.

Myös urheilun arvostuksen lisäämiseksi on perusteltua, että kannustimeksi tarkoitettu verovapaa apuraha ei vaikuta urheilijan opintorahan määrään. Suomen Olympiakomitea korostaa, että apurahoilla ei saisi olla vaikutusta myöskään muihin urheilijoiden sosiaalietuuksiin kuten esimerkiksi varusmiespalvelusta suorittaville maksettaviin sosiaalietuuksiin.

Helsingissä 29.11. 2018

Mikko Salonen
toimitusjohtaja
Suomen Olympiakomitea